

पोखरा विश्वविद्यालय
शिक्षक कर्मचारीसम्बन्धी नियमावली, २०५५

पोखरा विश्वविद्यालय ऐन २०५३ को दफा ९ (ड) र दफा ४१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी पोखरा विश्वविद्यालय सभाले देहायका नियमहरू बनाएको छ :-

स्वीकृत मिति २०५५।६।२९ गते

पहिलो संशोधन मिति २०५९।०४।१२ गते

दोस्रो संशोधन मिति २०६१।०४।२२ गते

तेस्रो संशोधन मिति २०६६।०६।२० गते

चौथो संशोधन मिति २०६७।०७।११ गते

पाँचौ संशोधन मिति २०७०।०५।२८ गते

छैटौ संशोधन मिति २०७२।०८।२७ गते

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यस नियमावलीको नाम “पोखरा विश्वविद्यालय शिक्षक कर्मचारीसम्बन्धी नियमावली २०५५” रहेको छ ।

(२) यो नियमावली पोखरा विश्वविद्यालय सभाबाट पारित भएको मितिबाट तुरुन्त लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा :

(१) विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा:

(क) “ऐन” भन्नाले पोखरा विश्वविद्यालय ऐन २०५३ सम्भन्तुपर्दछ ।

(ख) “विश्वविद्यालय” भन्नाले पोखरा विश्वविद्यालय सम्भन्तुपर्दछ ।

(ग) “सभा” भन्नाले ऐनको दफा ७ बमोजिमको विश्वविद्यालय सभा सम्भन्तुपर्दछ ।

(घ) “कार्यकारी परिषद्” भन्नाले ऐनको दफा १२ बमोजिमको कार्यकारी परिषद् सम्भन्तुपर्दछ ।

(ङ) “प्राज्ञिक परिषद्” भन्नाले ऐनको दफा १० बमोजिमको प्राज्ञिक परिषद् सम्भन्तुपर्दछ ।

(च) “सेवा आयोग” भन्नाले ऐनको दफा १४ बमोजिम गठित सेवा आयोग सम्भन्तुपर्दछ ।

(छ) “सङ्काय” भन्नाले ऐनको दफा १५ बमोजिमको सङ्काय सम्भन्तुपर्दछ ।

(ज) “संगठन वा निकाय” भन्नाले विश्वविद्यालयमा रहेको वा सोअन्तर्गतको कुनै पनि संगठन वा निकाय वा कार्यालय सम्भन्तुपर्दछ ।

(झ) “पदाधिकारी” भन्नाले ऐनको दफा ६ बमोजिमका पदाधिकारीहरू र अन्य तोकिएबमोजिमका व्यक्तिहरूलाई समेत सम्भन्तुपर्दछ ।

(ञ) “उप-कुलपति” भन्नाले पोखरा विश्वविद्यालयको उपकुलपति सम्भन्तुपर्दछ ।

(ट) “रजिष्टार” भन्नाले पोखरा विश्वविद्यालयको रजिष्टार सम्भन्तुपर्दछ ।

(ठ) “डीन” भन्नाले सङ्कायको प्रमुखलाई सम्भन्तुपर्दछ ।

(ड) “शिक्षक” भन्नाले ऐनको दफा २ (ट) मा परिभाषा गरिएका शिक्षक सम्भन्तुपर्दछ ।

(ढ) “कर्मचारी” भन्नाले यस नियमावलीको नियम ४ को खण्ड ‘ख’ र नियम ४ को उपनियम (२) बमोजिम तोकिएको कर्मचारी सम्भन्तुपर्दछ ।

(ण) “अख्तियारवाला” भन्नाले तोकिएको अख्तियारवाला सम्भन्तुपर्दछ ।

- (त) “तोकिएबमोजिम” भन्नाले यस नियमावली र यस नियमावली अन्तर्गत बनेको विनियममा तोकिएकोमा सोहीबमोजिम र नतोकिएकोमा सभा तथा कार्यकारी परिषद्बाट निर्णय गरी तोकिएका विषयलाई समेत सम्भन्नुपर्दछ ।
- (२) ऐनमा प्रयुक्त शब्द र वाक्यांशहरू यस नियमावलीमा पनि प्रयुक्त भएकोमा प्रसङ्गवस अर्को अर्थ नलागेमा ती शब्द र वाक्यांशहरूको व्याख्या ऐनकै अनुरूप गरिनेछ ।

परिच्छेद-२

दरबन्दी सिर्जना, पदको वर्गीकरण र पदपूर्ति

३. दरबन्दी सिर्जना :

विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको दरबन्दी कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

४. पद तथा श्रेणीहरू :

(१) विश्वविद्यालयमा देहायका पद तथा श्रेणीहरू रहनेछन् :-

(क) शिक्षकतर्फ

१. प्राध्यापक (Professor)
२. सह-प्राध्यापक (Reader)
३. उप-प्राध्यापक (Lecturer)
४. सहायक प्राध्यापक (Assistant Lecturer)
- ५. शिक्षण सहायक (Teaching Assistant)
- ६. प्रशिक्षक (Instructor)

द्रष्टव्य:

- क) शिक्षण सहायक पदमा करार सेवामा मात्र पदपूर्ति गर्न सकिनेछ ।
ख) शिक्षण सहायक सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

* (ख) अधिकृत स्तरका कर्मचारीतर्फ

पद

श्रेणी

१) प्रशासक वा सो सरह	विशिष्ट
२) सह- प्रशासक वा सो सरह	प्रथम
३) उप- प्रशासक वा सो सरह	द्वितीय
४) सहायक प्रशासक वा सो सरह	तृतीय

- (२) उपनियम (१) को (क) र (ख) मा उल्लेख भएदेखि बाहेक कार्यकारी परिषद्ले आवश्यकतानुसार उपनियम (१) मा उल्लिखित पद र श्रेणीभन्दा मुनिका तल्ला पदहरू तोक्न सक्नेछ ।
- (३) उपनियम (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि विश्वविद्यालय सेवामा कार्यकारी परिषद्बाट तोकिएबमोजिमका विभिन्न समूह तथा उपसमूहहरू रहन सक्नेछन् ।

५. पद पूर्ति गर्ने तरिका:

• दोस्रो संशोधनद्वारा थप

* दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

पोखरा विश्वविद्यालय सेवामा रिक्त रहेका शिक्षक तथा कर्मचारीका पदहरू देहायको प्रतियोगिता अनुसार स्थायी पदपूर्ति गरिनेछ ।

(क) शिक्षक तर्फ

खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगिता

(ख) कर्मचारी तर्फ

खुल्ला, आन्तरिक र कार्य दक्षता मूल्याङ्कनका आधारमा बहुवा प्रतियोगिता खुल्ला, आन्तरिक र कार्य दक्षता मूल्याङ्कनका आधारमा बहुवा प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गरिने संख्या कार्यकारी परिषद्ले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ । कार्यकारी परिषद्ले आवश्यक ठानेमा अन्य विश्वविद्यालय वा निकायबाट शिक्षक तथा कर्मचारीलाई काजमा विश्वविद्यालय सेवामा ल्याउन सक्नेछ । निजको अवधि, तलब, सुविधा, र अन्य सेवा सर्त कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

*५ ग

१. नियम ५ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पोखरा विश्वविद्यालय सेवालाई समावेशी बनाउन शिक्षण तथा प्रशासनिक दुवै सेवामा खुल्ला र समावेशी दुवै समूहमा ५०/५० प्रतिशत पद विभाजन गरी पद पूर्ति गरिनेछ ।
२. उप नियम ग (१) को प्रतिशत बमोजिम पद संख्याको निर्धारण पोखरा विश्वविद्यालय कार्यकारी परिषद्ले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।
३. पोखरा विश्वविद्यालयको शिक्षण सेवा तर्फ समावेशीको सिद्धान्त केवल प्रवेश विन्दुमा मात्र लागू गरिनेछ ।
४. उप-नियम ग (१) मा जुन सुकै कुरा लेखिएता पनि पोखरा विश्वविद्यालयको सेवालाई समावेशी बनाउन खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदमध्ये ५० प्रतिशत पद संख्या छुट्याई सो प्रतिशतलाई शत प्रतिशत मानी देहाय बमोजिम वर्गिकृत उम्मेदवार बीच छुट्याछुट्टै प्रतिस्पर्धाका आधारमा देहाय अनुसार पदपूर्ति गरिनेछ ।
  - (क) महिला ३३ प्रतिशत
  - (ख) आदिवासी २७ प्रतिशत
  - (ग) मधेशी २२ प्रतिशत
  - (घ) दलित ९ प्रतिशत
  - (ङ) अपाङ्ग ५ प्रतिशत
  - (च) पिछडिएको क्षेत्र ४ प्रतिशत
५. उपनियम ग (४) को प्रयोजनको निम्ति वर्गिकृत उम्मेदवार क्षेत्रको अर्थ र प्रयोग नेपाल सरकारले किटान गरेको अर्थ र प्रयोग सम्झनुपर्छ ।
६. उपनियम ग (५) बमोजिम छुटाइएको पदको विज्ञापन पश्चात प्रतिस्पर्धात्मक छनौट प्रक्रियाको लिखित वा अन्तर्वाताबाट उपयुक्त उम्मेदवार सिफारिस हुनसक्ने अवस्था नरहेमा त्यस्तो पद खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदमा समावेश गरी पदपूर्ति गरिनेछ ।
७. पो.वि. को शिक्षण तथा प्रशासनिक सेवालाई समावेशी बनाउने प्रयोजनका निम्ति देहायका प्रक्रियागत व्यवस्था समेत लागू गरिनेछ ।
  - (क) खुल्ला तथा समावेशी तर्फको लिखित परीक्षाको उत्तिर्णाङ्क ५० प्रतिशत हुनेछ ।
  - (ख) प्रत्येक समूह अन्तर्गत निर्धारित प्रतिशतलाई पुरुष र महिला तोकिए बमोजिम (३३ र ६७ प्रतिशत) संख्या निर्धारण गरी सोही संख्यामा प्रतिस्पर्धा गराइनेछ ।
  - (ग) समावेशी तर्फको कुनै समूहको उत्तिर्ण आवेदक महिला नभएमा सोही समूहको उत्तिर्ण आवेदकलाई छनौट गरिनेछ । सम्बन्धित समूहबाट उत्तिर्ण आवेदक नभए समावेशी समूहमध्ये निकटतम उपल्लो समूहको उच्चतम अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारको छनौट गरिनेछ ।
  - (घ) खुल्ला र समावेशी तर्फको लिखित परीक्षा एकै समयमा एउटै प्रश्न पत्रबाट लिइनेछ । परीक्षाको नतिजा योग्यता क्रमको आधारमा प्रकाशित गरिनेछ ।
  - (ङ) लिखित परीक्षामा उत्तिर्ण उम्मेदवारको सूचि अन्तरवार्ताका लागि प्रकाशित गरिनेछ र सोको संख्या विज्ञापनमा किटान गरिएको संख्यामा डेडी हुनेछ ।

---

* चौथो संशोधनद्वारा थप

- (च) पद पूर्तिकालागि अन्तिम नतिजा प्रकाशित गर्दा समावेशी तर्फ उत्तिर्ण हुने उम्मेदवारको नामावली प्राथमिकता राखी खुल्ला समूहबाट स्वतः हटाईनेछ ।
- (छ) शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको सेवा प्रवेश बिन्दुको पदपूर्तिको अन्तिम नतिजा प्रकाशित गर्दा उपयुक्त संख्यामा वैकल्पिक उम्मेदवारहरुको नामहरु समेत प्रकाशित गरिनेछ । वैकल्पिक उम्मेदवारको संख्या पो.वि.सेवा आयोगले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

८. सेवा परिवर्तन सम्बन्धी व्यवस्था :

विश्वविद्यालयमा स्थायी सेवामा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरु सेवा आयोगको खुल्ला प्रतिस्पर्धामा सामेल भई स्थायी रुपमा सेवा परिवर्तन गर्न चाहेमा निजको सेवाको अबधि उपदान र निवृत्तिभरण प्रयोजनका लागि गणना गरिनेछ ।

६. नियुक्ति र बढुवाका लागि उम्मेदवार हुन आवश्यक योग्यता :

- (१) विश्वविद्यालय सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवाका लागि उम्मेदवार हुन आवश्यक योग्यता शिक्षकका हकमा प्राज्ञिक परिषद्को सिफारिसमा कार्यकारी परिषद्ले र कर्मचारीका हकमा कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।
- (२) विश्वविद्यालय सेवाको पदमा शिक्षक र कर्मचारीको नियुक्ति तथा बढुवाका लागि सिफारिस गर्दा नियुक्ति तथा बढुवाका आधारहरू कार्यकारी परिषद्को सिफारिसमा सेवा आयोगद्वारा तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

७. नियुक्तिको व्यवस्था :

- (१) विश्वविद्यालय सेवामा शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई सेवा आयोगको सिफारिसमा कार्यकारी परिषद्द्वारा नियुक्ति र बढुवा गरिनेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम सेवा आयोगबाट सिफारिस भई आएका व्यक्तिहरूलाई नियुक्ति गर्न कार्यकारी परिषद्ले आफै वा कुनै पदाधिकारी वा अख्तियारवाला तोकन सक्नेछ ।
- (३) विश्वविद्यालय सेवामा नियुक्ति वा बढुवा भएका शिक्षक तथा कर्मचारीले नतिजा प्रकाशन भएका मितिले १५ दिनभित्र नियुक्तिपत्र वा बढुवापत्र बुझिसक्नुपर्नेछ र त्यस्तो पत्र बुझेको मितिले १५ दिनभित्र तोकिएको स्थानमा हाजिर भइसक्नुपर्नेछ । सोबमोजिम नभएमा नियुक्ति वा बढुवा स्वतः रद्द हुनेछ ।

८. परीक्षण काल:

विश्वविद्यालय सेवाका पदहरुमा स्थायी नियुक्ति गर्दा १ वर्षको परीक्षणकालमा रहने गरी गरिनेछ । सो अवधिमा निजको कार्य सन्तोषजनक नभएको मनासिव व्यहोरा कार्यकारी परिषद्मा पेश हुन आएमा कार्यकारी परिषद्ले निजको नियुक्ति रद्द गर्न सक्नेछ । आन्तरिक वा कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा बढुवा भएको पदमा भने परीक्षणकाल रहने छैन ।

९. अस्थायी र करारमा नियुक्ति :

- १) विश्वविद्यालय सेवामा रिक्त रहेका कुनै पनि पद तत्काल पदपूर्ति गर्नुपर्ने अवस्था आएमा सेवा आयोगले तोकेको कार्यविधि पूरा गरी कार्यकारी परिषद्ले वा तोकिएको पदाधिकारीले सो रिक्त पदमा बढीमा एक वर्ष सम्मका लागि अस्थायी वा करार सेवामा नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।
- २) उपनियम (१) बमोजिम पदपूर्ति गर्दा सार्वजनिक रुपमा विज्ञापन गरी प्रतिस्पर्धा गराई गर्नु पर्नेछ ।
- ३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि विज्ञापन गर्दा समेत पदपूर्ति हुन नसकेको अवस्थामा वा विज्ञ, विशेषज्ञ सेवा लिनुपर्ने भएमा सेवा आयोगसँग परामर्श लिई कार्यकारी परिषद्को स्वीकृतिमा करारमा नियुक्ति दिन सकिनेछ ।
- ४) यस नियम बमोजिम करार सेवामा नियुक्त भएको शिक्षक तथा कर्मचारी एवं विज्ञ विशेषज्ञको सेवा, सर्त र सुविधा करारमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

∞(२)

∞ दोस्रो संशोधनद्वारा हटाइएको

Ψ तेस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

≈ पाँचौँ संशोधनद्वारा संशोधित

⇒ छैटौँ संशोधनद्वारा संशोधित

११. कायम-मुकायमसम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) विश्वविद्यालयको कुनै पद कुनै कारणबाट रिक्त हुन आएमा सोभन्दा एक तह मुनिका पदमा कार्यरत कर्मचारीमध्येबाट सो रिक्त पदमा पदाधिकारीको हकमा कार्यकारी परिषद्ले र अन्य कर्मचारीका हकमा रजिष्टारले कायममुकायम मुकरर गर्न सक्नेछ ।
- (२) कायममुकायम भई काम गरेका पदको शुरू तलबको अङ्गमा तलब दिँदा निजले खाइपाई आएको तलबभन्दा घटी हुने भएमा खाइपाई आएको तलबमा नघट्ने गरी तलब मिलान गरिनेछ ।

१२. निमित्त भई काम गर्ने :

- (१) विश्वविद्यालयका कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारी कुनै कारणले अनुपस्थित हुनुपर्ने अवस्थामा आफूमुनिका काम गर्ने व्यक्तिलाई निमित्त भई काम गर्ने गरी तोक्न सक्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम निमित्त भई काम गरेकोमा १५ दिनभन्दा कम अवधिका लागि कुनै सुविधा दिइने छैन । १५ दिनभन्दा बढी काम गरेमा काम गरेको पदको शुरू तलबमानबमोजिम तलबभत्ता दिइनेछ ।

परिच्छेद-३

सेवाको सुरक्षा

१३. शिक्षक तथा कर्मचारीको सेवाको सुरक्षा :

देहायका अवस्थामा बाहेक अन्य कुनै अवस्थामा शिक्षक तथा कर्मचारीलाई सफाइको सबुद दिने मनासिब माफिकको मौका नदिई विश्वविद्यालय सेवाबाट हटाउने वा बर्खास्त गरिने छैन :

- (क) भारी पत्ता नलागेको वा अरु कुनै कारणले सम्पर्क स्थापित गर्न असम्भव भएको अवस्था ।
- (ख) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरिएको अवस्था ।

१४. सेवाशर्तको सुरक्षा :

कुनै पनि शिक्षक वा कर्मचारीलाई निजको नियुक्ति हुँदा तत्काल लागू रहेको तलब, उपदान, निवृत्तिभरणसम्बन्धी शर्तहरूमा निजलाई प्रतिकूल असर पर्ने गरी परिवर्तन गरिने छैन ।

१५. पदाधिकार कायम रहने :

देहायका अवस्थामा शिक्षक तथा कर्मचारीको पदाधिकार कायम रहनेछ :

- (क) आफूले नियुक्ति पाएको पदमा कामकाज गरी रहँदासम्म ।
- (ख) विदामा बसेको बखत ।
- (ग) निलम्बनमा रहेको बखत ।
- (घ) काजमा खटाइएको बखत ।
- (ङ) कायममुकायम भई काम गरेको बखत ।
- (च) अर्को पदमा सरुवा भई कार्यभार सम्हाल्न पाइने म्यादसम्म ।

परिच्छेद-४

सरुवा

*१६. सरुवासम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) कुनै शिक्षक वा कर्मचारीलाई विश्वविद्यालयको एक निकायबाट अर्को निकायमा समान तहको अर्को पदमा सरुवा वा पदस्थापन गर्न सकिनेछ । यसरी सरुवा गर्दाको अवस्थामा निज शिक्षक वा कर्मचारीलाई बढीमा ७ दिनको तयारी म्याद दिइनेछ ।
- ५२) कुनै शिक्षक तथा कर्मचारीलाई आवश्यकता र औचित्य अनुसार विश्वविद्यालयको एक निकायबाट अर्को निकायमा वा समान तहको अर्को पदमा सरुवा वा पदस्थापन विश्वविद्यालयको आवश्यकता अनुसार गरिनेछ ।
- (३) सेवा आयोगको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सरुवा वा नयाँ कर्मचारीको पदस्थापन गर्दा सेवा आयोगसँग पूर्व सहमति लिइनेछ ।

१७. सरुवा गर्ने अधिकारी :

ऐनबमोजिम हुनेमा बाहेक देहायका शिक्षक तथा कर्मचारीलाई देहायका अधिकारीले सरुवा गर्न सक्नेछन् :

- (क) शिक्षकको सरुवा गर्नुपरेमा कार्यकारी परिषद्को निर्णयबाट रजिस्टारले गर्न सक्नेछन् ।
- (ख) कुनै कर्मचारी वा शिक्षकलाई एउटै सङ्गयान्तर्गत सरुवा गर्नुपरेमा सम्बन्धित डीनले सरुवा गर्न सक्नेछन् ।
- (ग) कुनै कर्मचारीलाई विश्वविद्यालयको एक निकायबाट अर्को निकायमा रजिस्टारले सरुवा गर्न सक्नेछ ।

१८. काजमा पठाउन सकिने :

- (१) कुनै शिक्षक वा कर्मचारीलाई विश्वविद्यालयको एक निकायबाट अर्को निकायमा र विश्वविद्यालय बाहिरको कुनै सरकारी वा गैरसरकारी कार्यालयमा काजमा पठाउन सकिनेछ ।
- (२) विश्वविद्यालयका शिक्षक वा कर्मचारीलाई विश्वविद्यालय बाहिरको कुनै सरकारी वा गैरसरकारी कार्यालयमा दुई महीनाभन्दा बढी अवधिका लागि काजमा पठाउँदा साधारणतः बेतलबी काज हुनेछ । सेवा अवधिभरमा बेतलबी काज पठाउने अवधिको हद कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

- * (३) उपनियम (२) बमोजिम बेतलबी काजमा पठाउँदा नेपाल सरकारबाट नियुक्ति हुने पदमा बाहेक अन्यत्र काजमा गएका शिक्षक वा कर्मचारीको काजमा लिने कार्यालयमा निर्धारित तलबको १० (दस) प्रतिशत रकम महीनै पिच्छे काजमा लिने कार्यालयले पोखरा विश्वविद्यालयलाई ब^१भाउनुपर्नेछ । यसरी प्राप्त रकम विश्वविद्यालयको उपदान र निवृत्तिभरण कोषमा जम्मा गरिनेछ । विश्वविद्यालयभन्दा बाहिर बेतलबी काजमा रहेको खण्डमा सो अवधिको लागि विश्वविद्यालयबाट प्रदान गरिने घर बिदा, विरामी बिदा, औषधी उपचार जस्ता सुविधा वा सहूलियत प्रदान गरिने छैन ।

१९. काज खटाउन सक्ने अधिकार :

---

* दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

५ तेस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

विश्वविद्यालय बाहिरका कुनै सरकारी वा गैरसरकारी निकायमा विश्वविद्यालयका कुनै शिक्षक वा कर्मचारीलाई निकाय प्रमुखको सिफारिसमा रजिष्टारले बेलतबी काज खटाउन सक्नेछन् ।

परिच्छेद-५ बिदा

२०. बिदाका प्रकार :

विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीलाई देहाय बमोजिमका बिदाको सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ :

- (क) घर बिदा ।
- (ख) विरामी बिदा ।
- (ग) प्रसूति बिदा र प्रसूतिसेवा बिदा ।
- (घ) पर्व बिदा ।
- (ङ) भैपरी आउने बिदा ।
- (च) क्रिया बिदा ।
- (छ) अध्ययन बिदा ।
- (ज) स्वाध्ययन बिदा ।
- (झ) असाधारण बिदा ।
- (ञ) विशेष बिदा ।
- (ट) सट्टा बिदा ।
- (ठ) स्थानीय सार्वजनिक बिदा ।

२१. घरबिदा :

५(१) वर्षे वा हिउँदे बिदा नपाउने शिक्षक वा कर्मचारीले वर्षको ३० दिन घरबिदा पाउनेछन् । तर घरबिदामा बस्नुभन्दा पहिले पूर्वस्वीकृति लिनु अनिवार्य हुनेछ । भैपरी, चाडपर्व, विरामी, प्रसूती, प्रसूती सेवा र क्रियाविदाबाहेक अरू बिदामा बस्नेले बिदा अवधिको घरबिदा पाउने छैन ।

(२) घरबिदा बढीमा १५० दिनसम्म सञ्चित रहनेछ । यसरी सञ्चित रहेको घर बिदामध्ये १२० दिनभन्दा बढी सञ्चित रहेको बिदाबापत सम्बन्धित शिक्षक वा कर्मचारीले खाइपाई आएको तलबको दरले एक वर्षमा ३० दिनमा नबढाई घरबिदाबापतको रकम आर्थिक वर्ष अन्त्य भएपछि पाउनेछन् ।

२२. विरामी बिदा :

* (१) पोखरा विश्वविद्यालय सेवामा सेवारत शिक्षक वा कर्मचारीलाई प्रति वर्ष १५ दिनको पूरा तलबी बिदा दिइनेछ । यो बिदा जतिसुकै पनि संचित रहनेछ । ७ दिनभन्दा बढी अवधिको विरामी बिदा वस्नु पर्दा मान्यता प्राप्त चिकित्सकको सिफारिश पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) कुनै ठूलो वा कडा रोग लागी उपचार गर्नुपर्ने शिक्षक वा कर्मचारीको सञ्चित विरामी बिदा तथा घरबिदाबाट नपुग भएमा निजले पछि काम गरी पाउने घरबिदा वा विरामी बिदाबाट कट्टा हुने गरी बढीमा ६० दिनसम्मको पेशकी विरामी बिदा पाउनेछन् ।

---

५ तेस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

* दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

- (३) उपनियम २२ (२) बमोजिमको बिरामी बिदा समेतबाट नपुग भई थप बिरामी बिदा लिन पर्ने शिक्षक वा कर्मचारीले शुरुदेखि उपचार गरी आएको विवरणसहितको प्रेसक्रिप्सनसहित निवेदन गरेमा कार्यकारी परिषद्ले तोकेको स्वीकृत चिकित्सकहरूको समितिले सिफारिस गरेमा सम्पूर्ण सेवा अवधि भरमा १ वर्षसम्म तलबी बिरामी बिदा दिन सकिनेछ ।

२३. प्रसूति बिदा र प्रसूतिसेवा बिदा :

- (१) विश्वविद्यालय सेवा अवधिमा विश्वविद्यालयको स्थायी सेवामा कार्यरत कुनै महिला शिक्षक वा कर्मचारीलाई सामान्यतया सुत्केरी हुनुभन्दा अगाडि ३० दिन र पछाडि ४५ दिन गरी जम्मा ७५(पचहत्तर) दिनसम्मको बढीमा २ (दुई) पटकसम्म प्रसूति बिदा दिइनेछ ।
- #(२) विश्वविद्यालयको अस्थायी वा करार सेवामा भएका कुनै महिला शिक्षक वा कर्मचारीका हकमा ६० दिनको पूरा तलबी प्रसूति बिदा एक पटक दिन सकिनेछ ।
- ⇒(३) विश्वविद्यालयमा कार्यरत पुरुष शिक्षक वा कर्मचारीकी पत्नी प्रसूती हुँदा त्यस्ता पुरुष शिक्षक वा कर्मचारीलाई सेवा अवधिभरमा दुई पटक १५/१५ दिनको प्रसूती सेवा बिदा दिइनेछ ।
- ⇒(४) प्रसूती बिदा तथा प्रसूती सेवा बिदा लिने शिक्षक वा कर्मचारीलाई बढीमा २ सन्तान सम्मलाई एक सन्तानको रु. ५,०००/- (पाँच हजार) का दरले प्रसूति स्याहार खर्च उपलब्ध हुनेछ । तर अस्थायी र करार सेवामा रही २ वर्ष निरन्तर सेवा गरेकाले मात्र यो सुविधा एक पटक उपभोग गर्न सक्नेछ ।
- ♠(५) सेवा अवधिमा गणना हुने गरी उपनियम १ अनुसारको बिदा लिनु अगाडि वा पछाडि गरी (लगातार) ६ महिना सम्मको बेतलबी बिदा दिन सकिनेछ ।

२४. पर्व बिदा :

- (१) शिक्षक वा कर्मचारीले वर्षभरिमा बढीमा ६ (छ) दिनसम्मको तलबी पर्व बिदा पाउनेछन् ।
- (२) पर्व बिदा सञ्चित गरी अर्को वर्ष लिन सकिनेछैन ।

२५. भैपरी आउने बिदा :

शिक्षक वा कर्मचारीले १ वर्षमा बढीमा ९ दिनसम्मको तलबी भैपरी बिदा पाउनेछन् । दैवी वा आकस्मिक परेकोमा बाहेक भैपरी आउने बिदा पूर्वस्वीकृतिबिना बस्न पाइने छैन र यो बिदा सञ्चित हुनेछैन ।

२६. क्रियाबिदा :

कुनै शिक्षक वा कर्मचारीको बाबु, आमा, लोग्ने वा स्वास्नी, छोरा वा अविवाहित छोरी मरेका अवस्थामा र आफै क्रिया बस्नु परेमा त्यस्ता शिक्षक वा कर्मचारीलाई कुलधर्मअनुसार काजक्रिया गर्न बढीमा १५ दिनसम्मको पूरा तलबी क्रियाबिदा दिइनेछ । अविवाहित महिला शिक्षक वा कर्मचारीलाई बाबु वा आमा मर्दा १५ दिनसम्मको क्रियाबिदा दिइनेछ । महिला शिक्षक वा कर्मचारीको लोग्ने आफै क्रिया बस्नु परेमा महिला शिक्षक वा कर्मचारीलाई पनि सोहीअनुसार बिदा दिइनेछ ।

*२७. अध्ययन बिदा:

- ♠(१) विश्वविद्यालयमा स्थायी सेवामा रहेको कुनै पनि शिक्षक वा कर्मचारीलाई तलबी अध्ययन बिदा दिन सकिनेछ । तर ५० वर्षको उमेर नाघेका शिक्षक वा कर्मचारीलाई एक वर्षभन्दा बढी अवधिको अध्ययन बिदा दिइने छैन । नियम ८(१) बमोजिमको परीक्षणकाल समाप्त नभएसम्म अध्ययन बिदाको सुविधा उपलब्ध हुने छैन । तर विश्वविद्यालयको आवश्यकताअनुरूप विश्वविद्यालयले मगाएको वा प्राप्त सिटमा अध्ययन गर्न पठाउन भने यसले बाधा गर्ने छैन ।

पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

* दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

♠ तेस्रो संशोधनबाट थप

⇒ छैटौँ संशोधनद्वारा संशोधित

- (२) विश्वविद्यालयले मगाएको वा विश्वविद्यालयका निमित्त प्राप्त भएको वैदेशिक छात्रवृत्तिमा विश्वविद्यालयतर्फबाट मनोनित भएको शिक्षक वा कर्मचारीलाई अध्ययनका लागि पठाएकोमा शैक्षिक उपाधि पाउने गरी १ शैक्षिक वर्ष वा सोभन्दा बढी अवधिको लागि पठाउने भएमा अध्ययन बिदा दिइनेछ । शैक्षिक उपाधि नपाउने अध्ययन भएमा वा १ वर्षभन्दा कम अवधिको अध्ययन भएमा वा तालिम मात्र भएमा अध्ययन काजका रूपमा पठाइनेछ । त्यस्तो अध्ययन काजका लागि दैनिक तथा भ्रमण भत्ता वा अन्य वित्तीय सुविधा कार्यकारी परिषद्बाट तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (२क) स्वेच्छिक कार्यक्रमअन्तर्गत समान्यतया ६ महिना अगावै स्वीकृति लिई अध्ययन गर्ने शिक्षक वा कर्मचारीलाई सम्बन्धित अध्ययन सङ्घाय वा अन्य निकायका लागि उपयोगी हुने शैक्षिक कार्यक्रमका लागि मात्र अध्ययन बिदा दिइनेछ । त्यस्तो अध्ययन बिदाका लागि निवेदन दिने शिक्षक वा कर्मचारीले सम्बन्धित प्रमुखको सिफारिससहित कारण उल्लेख गरिएको निवेदन दिनु पर्नेछ । अध्ययन बिदा पाउने शिक्षक वा कर्मचारीले आफ्नो अध्ययनमा सन्तोषजनक प्रगति गरेको छैन भन्ने विश्वविद्यालयले ठहर गरेमा कुनै पनि बखत अध्ययन पूरा नगरी फर्केर आएमा त्यस अवधिभर प्राप्त गरेको तलब, छात्रवृत्ति र अन्य सुविधा बापत लिएको रकम फर्काउनु पर्नेछ । साथै त्यति अवधि सेवा अवधिमा गणना गरिने छैन ।
- ⇒(३) अध्ययन बिदा आफ्नो सेवा अवधिभरमा एक वा पटक पटक गरी ५ वर्षभन्दा बढी हुनेछैन ।
- (४) अध्ययन बिदा पाएका शिक्षक तथा कर्मचारीले अध्ययन पश्चात् देहायमा उल्लेख भए बमोजिम विश्वविद्यालयमा रही सेवा गर्नु पर्नेछ र सोही अनुसार निजहरूलाई तोकिए बमोजिम कबुलियत गराउनु पर्नेछ ।
अध्ययन अवधि २ वर्ष अथवा त्यसभन्दा कम भएमा	३ वर्ष
अध्ययन अवधि २ वर्षभन्दा बढी भएमा	५ वर्ष
- (५) अध्ययन बिदामा बस्ने कुनै पनि शिक्षक वा कर्मचारीले अध्ययन बिदाको अवधिमा पनि सेवा अवधिमा सञ्चित हुने बिरामी बिदा पाउनेछन् ।
- (६) कार्यकारी परिषदले आवश्यक देखेमा एक आर्थिक वर्षमा अध्ययन बिदा दिन सकिने शिक्षक तथा कर्मचारीको अधिकतम हद तोक्नेछ ।
- (७) उपनियम (२) बमोजिम अध्ययन बिदामा जाने बाहेक अरू कार्यक्रममा बेतलवी अध्ययन बिदा लिई जान चाहने शिक्षक वा कर्मचारीले आफ्नो कार्यक्रमको विवरण (अध्ययन गर्ने विषय, अवधि, परीक्षा आदि) र सम्बन्धित निकायको सिफारिससहित ६ महिना अगावै आवेदन दिनु पर्नेछ । कार्यालयको काममा बाधा नपर्ने देखिएमा मात्र अध्ययन बिदा दिन सकिनेछ ।
- ⇒(८) यस नियम बमोजिम विश्वविद्यालय सेवा अवधिभर एक पटक पनि अध्ययन बिदामा नबसेको कर्मचारी र यस नियमका अतिरिक्त नियम २८ बमोजिम स्वाध्ययन बिदा एक पटक पनि लिन नपाएको शिक्षक न्यूनतम २० वर्ष सेवा अवधि पूरा गरी सेवाबाट अवकाश हुँदा खाईपाई आएको ६ (छ) महिनाको तलब वरवरको रकम यस्ता शिक्षक कर्मचारीलाई दिइनेछ । स्वाध्यायन बिदा उपभोग गरी सकेको शिक्षकहरूको हकमा स्वाध्ययन बिदा बसेको अवधि कट्टा गरी ६ (छ) महिनाको तलबको दामासाहीले हुने रकम दिइनेछ ।

२८. स्वाध्ययन बिदा :

- * (१) पूरा समय काम गर्ने विश्वविद्यालयको स्थायी शिक्षकले आफ्नो आवश्यकता अनुरूप आफ्नो पेशागत शैक्षिक योग्यता बढाउन र अध्ययन-अनुसन्धान सम्बन्धी काम गर्न विश्वविद्यालयका काममा बाधा नपर्ने गरी स्वाध्ययन बिदा पाउन सक्नेछ । यस्तो बिदा स्वीकृत गराउनुपूर्व सम्बन्धित शिक्षकले पेशागत शैक्षिक योग्यता बढाउन वा अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्न प्रस्तावित कार्य योजना आफ्नो निकाय प्रमुखको सिफारिससहित रजिष्टार समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । रजिष्टारले विज्ञद्वारा प्रस्तावित कार्ययोजनाको मूल्याङ्कन गराई स्वीकृति गर्न सक्नेछन् ।
- ♣ (२) विश्वविद्यालयमा ७ वर्षसम्म स्थायी सेवा पूरा गरिसकेका स्थायी शिक्षकलाई प्रत्येक ७-७ वर्षको अन्तरालमा १ पटकमा १ वर्षमा नबढाई बढीमा २ पटकसम्म स्वाध्ययन बिदा दिन सकिनेछ । यस्तो बिदामा बस्दा विश्वविद्यालय वा अन्य सरकारी वा अर्ध-सरकारी वा गैरसरकारी क्षेत्रमा तलब वा अन्य सुविधा वा पारिश्रमिक लिई वा नलिई

* दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

⇒ छैटौँ संशोधनद्वारा संशोधित

काम गर्न पाउने छैन । तर राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्राप्त हुने प्राज्ञिक किसिमको अध्ययन वा अनुसन्धान सम्बन्धी फेलोसिपका लागि मनोनयन भई स्वाध्ययन बिदा उपभोग गर्ने शिक्षकलाई तोकिएको पारिश्रमिक लिनबाट बञ्चित गरिने छैन ।

- (३) स्वाध्ययन बिदा लिन चाहने शिक्षकले बिदा माग गर्दा आफूले गर्न चाहेको अनुसन्धान कार्य वा शैक्षिक योग्यता वा अध्ययन वा पाठ्यपुस्तक तयार गर्ने योजनाको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।
- (४) स्वाध्ययन बिदा दिनुपूर्व निजका सट्टामा अर्को सट्टा शिक्षक राख्दा आइपर्ने थप आर्थिक व्ययभारलाई मनन गरी विश्वविद्यालयले व्यहोर्न सक्ने नसक्ने स्थितिमा निर्भर रहनेछ ।
- (५) स्वाध्ययन बिदा शिक्षकलाई आत्मोन्नतिका निमित्त दिइने एक सुविधा मात्र हो अधिकार होइन ।
- (६) स्वाध्ययन बिदामा बस्ने शिक्षकले आफ्नो तलबको आधा रकम मात्र पाउनेछ ।

*२९. असाधारण (बेतलबी बिदा):

कुनै बिदा बाँकी नरहेमा वा सम्बन्धित स्थायी शिक्षक वा कर्मचारीले असाधारण (बेतलबी) बिदा पाउन मनासिब कारण सहित निवेदन गरेमा सम्पूर्ण सेवा अवधिमा अधिकतम ३ वर्षसम्म सेवा अवधि नजोडिने गरी असाधारण (बेतलबी) बिदा प्रदान गर्न सकिनेछ ।

३०. विशेष बिदा :

पोखरा विश्वविद्यालय सेवामा ४ वर्षसम्म सेवारत स्थायी शिक्षक वा कर्मचारीको अध्ययन र असाधारण बिदाबाहेक अन्य बिदा बाँकी नरहेका अवस्थामा आधा तलब-भत्ता पाउने गरी १ वर्षमा ३० दिनमा नबढाई नोकरी अवधि भरमा १२ महिनासम्म विशेष बिदा प्रदान गर्न सकिनेछ ।

*३१. सट्टा बिदा :

सार्वजनिक बिदाका दिनमा काममा लगाइने शिक्षक वा कर्मचारीलाई सट्टा बिदा दिइनेछ । सार्वजनिक बिदाका दिनमा काम गर्नु पर्दा काम गर्ने शिक्षक वा कर्मचारीले उक्त बिदाका दिनमा गर्नुपर्ने कामको विवरणसहित पूर्व स्वीकृति लिएर कार्य गर्नु पर्नेछ । सार्वजनिक बिदाका दिनमा काम गरे बराबर सट्टा बिदा दिइनेछ ।

*३२. स्थानीय सार्वजनिक बिदा :

विश्वविद्यालयले वर्षभरीमा बढीमा ४ दिनसम्म स्थानीय सार्वजनिक बिदा दिन सक्नेछ । यस्तो बिदाको दिन नयाँ वर्ष प्रारम्भ हुनुपूर्व तोकने अधिकार विश्वविद्यालयका रजिष्ट्रारलाई हुनेछ ।

३३. बिदा सञ्चित हुने :

कुनै शिक्षक वा कर्मचारी विश्वविद्यालय सेवाभित्रको एक पदबाट अर्को पदमा सरुवा, बढुवा वा नियुक्त भएमा निजको सो सरुवा, बढुवा वा नियुक्ति हुँदाको बखत सञ्चित रहेका सबै किसिमका बिदा नयाँ पदमा बहाल गरी सञ्चय गरेको बिदा सरह मानिनेछ ।

३४. बिदा उपभोग गर्न नपाउने :

यस नियमावलीमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कार्यकारी परिषद्बाट अत्यावश्यक सेवा भनी तोकिएका कर्मचारीहरूले कुनै पनि सार्वजनिक बिदा उपभोग गर्न पाउने छैनन् तर सोबापत निजहरूले १ वर्षमा ७० दिनको सट्टा बिदा पाउने छन् । आर्थिक वर्षका अन्त्यमा उपभोग नगरी बाँकी रहेको सट्टा बिदाको रकम खाइपाई आएको तलबको अनुपातमा दिइनेछ ।

⇒ ३४क. सार्वजनिक बिदा गाभिने : भैपरी आउने र पर्व बिदा, विरामी बिदा र घर बिदा बाहेक अरु कुनै प्रकारको बिदा लिई बसेको विश्वविद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीले लिएको बिदा अवधि भित्र सार्वजनिक बिदा परेमा सो अवधि पनि निज शिक्षक कर्मचारीले लिएको विदामा परिणत हुनेछ ।

३५. बिदा अधिकारका रूपमा नहुने :

⇒ छैटौँ संशोधनद्वारा संशोधित

* दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

विदा अधिकारका रूपमा मानिने छैन । विश्वविद्यालयका काममा बाधा नपर्ने गरी दिइने सुविधा मात्र मानिनेछ । विरामी विदा, क्रिया विदा र सुत्केरी नै हुँदाको प्रसूति विदाबाहेक कुनै पनि विदा पूर्वस्वीकृतिविना उपभोग गर्न पाइने छैन ।

३६. विदा स्वीकृत गर्ने अधिकारी :

- (१) तोकिएको अख्तियारवालाले विदा स्वीकृत गर्न सक्नेछ तर अध्ययन र असाधारण विदा उपकुलपतिले स्वीकृत गर्नेछन् ।
- (२) विश्वविद्यालयले अत्यावश्यक र उपयुक्त ठानेमा अध्ययन विदामा बसेका कुनै पनि शिक्षक वा कर्मचारीलाई फिर्ता बोलाई विश्वविद्यालयको काम वा सेवामा लगाउन सक्नेछ ।

३७. विदाको रकम भुक्तानी पाउने : विरामी विदा र घरविदा सञ्चित रहेका शिक्षक तथा कर्मचारीलाई विश्वविद्यालय सेवाबाट जुनसुकै व्यहोराबाट हटाइएमा वा निज सेवामुक्त भएमा पनि निजले सेवामुक्त हुँदाका अवस्थाको पदअनुसारको दरले हुन आउने रकम सम्बन्धित शिक्षक र कर्मचारी वा निजले इच्छ्याइएको व्यक्ति वा नजिकको हकवालालाई भुक्तानी दिइनेछ ।

३८. विदाको अभिलेख :

कर्मचारी प्रशासन शाखाले विश्वविद्यालयमा काम गर्ने शिक्षक र कर्मचारीहरूको विदाको अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-६

तलब, भत्ता, दशैं खर्च, औषधि उपचार तथा अन्य सुविधाहरू

३९. तलब भत्ता :

- (१) विश्वविद्यालय सेवामा बहाल भएका शिक्षक तथा कर्मचारीले आफ्नो पदमा बहाली गरेका दिनदेखि बहाली गरेका पदको तलब, भत्ता र अन्य सुविधा पाउनेछन् ।
- (२) विश्वविद्यालय सेवामा नियुक्त भएका शिक्षक तथा कर्मचारीले विश्वविद्यालय-सेवामा रही काम गरेबापत पाउने तलब, भत्ता र अन्य सुविधा कार्यकारी परिषद्ले समय-समयमा तोकेबमोजिम हुनेछ ।
- (३) नियमबमोजिम सजाय पाएको वा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक प्रत्येक शिक्षक तथा कर्मचारीले एक आर्थिक वर्ष पार गरेपछि वर्षको एक (१) ग्रेड तलब वृद्धि पाउनेछन् ।

४०. तलब-भत्ताको भुक्तानी :

- (१) विश्वविद्यालय सेवामा बहाल रहेका शिक्षक तथा कर्मचारीले प्रत्येक महिना समाप्त हुनुभन्दा साधारणतः बढीमा ५ दिन अगावै तलब भत्ताको भुक्तानी पाउनेछन् ।
- (२) कुनै शिक्षक, कर्मचारीले पकाएको तलब भत्ता निज जुनसुकै व्यहोराबाट सेवामा नरहे पनि पाउनेछ ।
- (३) पोखरा विश्वविद्यालय ऐन र सोअन्तर्गतको नियमावलीमा व्यवस्था भएकोमा बाहेक कुनै शिक्षक तथा कर्मचारीको तलबभत्ता कट्टा गरिने छैन ।
- (४) कार्यकारी परिषद्ले तोकेका पदहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई पदीय अवस्था हेरी तोकिए बमोजिम ड्रेस, गम बुट, बुट, वर्पादी, ओभरकोट आदि दिइनेछ ।

४१. दैनिक तथा भ्रमण-भत्ता :

शिक्षक तथा कर्मचारीले विश्वविद्यालयको कामका सिलसिलामा भ्रमण गर्नुपर्दा पाउने दैनिक तथा भ्रमण-भत्ता तथा अन्य सुविधा कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

४२. परिवारिक दैनिक तथा भ्रमण भत्ता :

शिक्षक तथा कर्मचारीहरू सुरुवा हुँदा पाउने पारिवारिक दैनिक तथा भ्रमण-भत्ता कार्यकारी परिषद्बाट तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

⇒ ४३. निलम्बन भएमा पाउने तलब भत्ता :

- (१) कुनै शिक्षक वा कर्मचारी विश्वविद्यालयको कामका सम्बन्धमा वा पोखरा विश्वविद्यालय ऐन २०५३ तथा सोअन्तर्गतका नियमावली बमोजिम भएको कारबाहीको फलस्वरूप निलम्बन भएमा सो निलम्बन अवधिभर निजले आफ्नो तलबको आधा तलब पाउनेछ । तर लागेको आरोप प्रमाणित नभई निजले सफाई पाएमा निलम्बन रहेका अवधिमा आधा तलब पाएको भए सो कट्टा गरी र नपाएको भए पूरै तलब (तलब बृद्धि हुने भए सो समेत) पाउनेछ । भत्ता र सुविधाका हकमा कार्यालयमा उपस्थित भई लिइने भत्ता, आवास भत्ता र पदीय सुविधा (सञ्चार, टेलिफोन, पत्रपत्रिका, गाडिको सुविधा, ईन्धन, अतिथि सत्कार) बाहेक मासिक तलब संग जोडिएका भत्ता तथा पदीय भत्ता र विदाको सुविधा उपलब्ध गराउन पाउनेछ । लागेको आरोप ठहर भएमा निलम्बन भएको मितिदेखि बाँकी तलब, कुनै पनि किसिमको भत्ता र विदाको सुविधा पाउने छैन ।
- (२) पोखरा विश्वविद्यालय सेवाका कुनै शिक्षक, कर्मचारी नियम ४३ (१) मा उल्लेखित कारण बाहेक अन्य कुनै कारणबाट निलम्बन रहन गएको रहेछ भने निजले त्यसरी निलम्बनमा रहेका अवधिको तलब, भत्ता र विदाको सुविधा पाउनेछैन ।

४४. दशैं खर्च :

विश्वविद्यालय सेवामा बहाल रहेका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई निजले खाइपाई आएको एक महिनाको तलब बराबरको रकम प्रत्येक वर्ष दशैं खर्चका रूपमा दिइनेछ, तर दशैं बिदाभन्दा अघि कम्तीमा ६ महिनाको सेवा पूरा नभएका अस्थायी शिक्षक वा कर्मचारीलाई पेशकीका रूपमा दशैं खर्च दिइनेछ र ६ महिना भन्दा कम अवधि सेवा गरी छाडेमा सो रकम सम्बन्धित शिक्षक वा कर्मचारीबाट असुलउपर गरिनेछ ।

४५. औषधि उपचार खर्च :

- * (१) विश्वविद्यालय सेवामा सेवारत स्थायी शिक्षक तथा कर्मचारीले आफ्नो सेवा अवधिमा शिक्षक एवं अधिकृत र सोभन्दा माथिका कर्मचारीले पन्ध्र महिना बराबरको रकम, सहायक स्तरका कर्मचारीले अठार महिना बराबर रकम र पियन वा सो सरहका कर्मचारीले एक्काइस महिना बराबरको रकम औषधी उपचार खर्च बापत पाउनेछन् । बीस वर्षको अवधिलाई सेवाको पूरा अवधि मानी त्यसको अनुपातमा बिरामी हुने शिक्षक वा कर्मचारीले गरेको सेवा अवधिले हिसाब गरी यस नियमबमोजिम औषधी उपचार खर्च दिइनेछ । औषधि उपचार खर्च यथेष्ट आधार र प्रमाण-पत्र प्रस्तुत गरी लिन पाउनेछ ।
- (२) कुनै शिक्षक वा कर्मचारी वा निजको परिवारको सदस्य बिरामी भएमा उपनियम (१) बमोजिम पाउने रकममा कट्टा हुनेगरी देहायबमोजिम भएको उपचार खर्च विश्वविद्यालयले दिनेछ :
- (क) रोगको उपचारका निमित्त स्वीकृत चिकित्सकले जाँच गर्दा लागेको शुल्क तथा जाँच गरी लेखिएको प्रेस्क्रिप्सन अनुसार औषधी किनेको खर्च ।
- (ख) नर्सिङहोम वा अस्पतालमा भर्ना हुँदा र उपचार हुँदा लागेको बिलबमोजिम खर्च ।
- (३) भविष्यमा पोखरा विश्वविद्यालय सेवाबाट अयोग्य ठहर्ने गरी सेवाबाट बर्खास्त गरिएका बाहेक अरू जुनसुकै वेहोराबाट कुनै शिक्षक तथा कर्मचारी सेवाबाट अलग हुँदा यस नियमबमोजिम पाउने उपचार खर्चमध्ये केही लिई वा नलिई उपचार खर्च लिन बाँकी रहेको भए त्यस्तो बाँकी रकम एकमुष्ट लिन पाउनेछन् ।

* ४६. मरणोपरान्त अनुदान :

विश्वविद्यालय सेवाका स्थायी शिक्षक तथा कर्मचारीको सेवा अवधिमा मृत्यु भएमा मरणोपरान्त प्रदान गरिने अनुदान निजको नजिकका सगोलमा रही पालन पोषण गर्ने हकवालालाई दिइनेछ । मरणोपरान्तको अनुदान रकम कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

† ४७. दाह संस्कार खर्च :

विश्वविद्यालय सेवामा बहाल रहेका अवस्थामा कुनै बैतनिक पदाधिकारी, शिक्षक वा कर्मचारीको मृत्यु भएमा निजको दाह संस्कार बापत रु. २०,०००/- (बीस हजार) निज मृतकको हकदारलाई दिइनेछ ।

४८. सञ्चय कोष सम्बन्धि व्यवस्था :

⇒ छैटौँ संशोधनद्वारा संशोधित

* दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

† तेस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

- (१) विश्वविद्यालयका पदाधिकारी, स्थायी शिक्षक र कर्मचारीको मसिक तलबबाट दस प्रतिशतका दरले रकम कट्टा गरी सो रकममा विश्वविद्यालयले शत प्रतिशत रकम थप गरी सञ्चय कोषमा जम्मा गरिदिनेछ ।
- (२) विश्वविद्यालयका पदाधिकारी, शिक्षक तथा कर्मचारीको सञ्चयकोष कट्टी तथा थप रकमको व्यवस्था कार्यकारी परिषद्बाट निर्णय गरी लगानी तथा परिचालन गर्न सकिनेछ ।
- (३) सञ्चयकोषमा जम्मा भएको रकमबाट पदाधिकारी शिक्षक तथा कर्मचारिले पाउने ब्याज, सापटी तथा पेशकी सम्बन्धी सुविधाहरू कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

४९. टेलिफोन, यातायात र आवास सुविधा :

विश्वविद्यालयका पदाधिकारी, शिक्षक र कर्मचारीलाई कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम टेलिफोन, यातायात र आवास सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ ।

*५०. दुर्घटना र जीवन बीमा :

विश्वविद्यालयका शिक्षक र कर्मचारीको दुर्घटना र जीवन बीमा विश्वविद्यालय र शिक्षक तथा कर्मचारीको योगदानमा हुनेछ । योगदानको हद, बीमाको रकम, यसको सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

⇒ ५०क. स्वास्थ्य विमा : १) विश्वविद्यालयको स्थायी सेवामा कार्यरत सम्पूर्ण शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको सामुहिक स्वास्थ्य बीमा कार्यकारी परिषद्ले तोके बमोजिमको हुनेछ ।

परिच्छेद-७ अवकाश, उपदान र निवृत्तिभरण

५१. अनिवार्य अवकाश:

शिक्षक तथा कर्मचारीलाई निजको उमेर ६३ वर्ष पूरा भएपछि विश्वविद्यालय सेवाबाट अनिवार्य अवकाश दिइनेछ तर कार्यकारी परिषद्ले निजको सेवा विश्वविद्यालयलाई आवश्यक छ भन्ने महसूस गरेमा एकपटकका लागि बढीमा दुई वर्षसम्म सेवा अवधि थप गर्न सक्नेछ ।

५२. स्वैच्छिक अवकाश:

२० वर्षसम्म स्थायी सेवा गरिसकेका विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीलाई निजको इच्छा भएमा नियुक्ति गर्ने अधिकारीले सेवाबाट अवकाश लिन अनुमति दिन सक्नेछ ।

*५३. उपदान र निवृत्तिभरण:

(१) उपदान र निवृत्तिभरण विश्वविद्यालयको दीर्घकालीन आर्थिक दायित्व भएको हुँदा विश्वविद्यालय र शिक्षक तथा कर्मचारीको संयुक्त योगदानमा एक उपदान-निवृत्तिभरण कोष खडा गरी उचित प्रतिफल दिने कुनै वित्तीय संस्थामा रकम जम्मा गर्दै जानुपर्नेछ । उपदान निवृत्तिभरण कोषमा गरिने योगदानको हद कार्यकारी परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ । उक्त कोषबाट आर्जित प्रतिफल सोही कोषमा जम्मा हुनेछ । उपदान निवृत्तिभरण कोष र यसबाट आर्जित प्रतिफल समेत जम्मा गर्दा हुन आउने रकमले यस नियमबमोजिम उपदान निवृत्तिभरण पाउने शिक्षक, कर्मचारीप्रति पर्न जाने दायित्व पूर्ति हुन नसकेको खण्डमा नपुग रकम विश्वविद्यालयले कोषमा थप गरी प्रत्येक वर्ष दायित्व मिलान गर्दै जानेछ । विश्वविद्यालयमा स्थायी सेवा गरेका तर निवृत्तिभरण पाउने अवधि नपुगेका शिक्षक वा कर्मचारिले अवकाश पाएमा वा राजीनामा स्वीकृत गराई विश्वविद्यालय सेवाबाट अलग भएमा वा विश्वविद्यालय सेवाका निमित्त भविष्यमा अयोग्य नठहरिने गरी विश्वविद्यालय सेवाबाट हटाइएमा निजले देहायबमोजिम उपदान

† तेस्रो संशोधनद्वारा थप

© तेस्रो संशोधनबाट हटाइएको

⇒ छैटौँ संशोधनद्वारा संशोधित

पाउनेछ । ^१ तर दोस्रो संशोधन भन्दा अगाडि स्थायी भएका शिक्षक र कर्मचारीहरूको हकमा भने तोकिएको योगदान ऐच्छिक हुनेछ । दोस्रो संशोधन भन्दा अगाडि स्थायी हुने शिक्षक कर्मचारीले योगदान गरेको रकम कार्यकारी परिषद्ले कार्यविधि तयार गरी फिर्ता दिनेछ ।

(क) ५ वर्ष भन्दा बढी १० वर्ष सम्म विश्वविद्यालय सेवामा रहेका शिक्षक कर्मचारीहरूले विश्वविद्यालय सेवामा आफू रहेको प्रत्येक वर्षका निमित्त खाइपाई आएको आखिरी तलबको १ (एक) महिनाको तलब ।

(ख) १० वर्षभन्दा बढी १५ वर्षसम्म विश्वविद्यालय सेवामा रहेका शिक्षक कर्मचारीहरूले विश्वविद्यालय सेवामा आफू रहेको प्रत्येक वर्षका निमित्त खाइपाई आएको आखिरी तलबको $1\frac{1}{2}$ (डेढ) महिनाको तलब ।

(ग) १५ वर्षभन्दा बढी २० वर्ष पूरा नभएसम्म विश्वविद्यालय सेवामा रहेका शिक्षक कर्मचारीहरूले विश्वविद्यालय सेवामा आफू रहेको प्रत्येक वर्षका निमित्त खाइपाई आएको आखिरी तलबको २ (दुई) महिनाको तलब ।

(२) .....^२

(३) २० वर्ष वा सोभन्दा बढी समयसम्म विश्वविद्यालय सेवामा संलग्न शिक्षक तथा कर्मचारीले अवकाश प्राप्त गरेको मिति देखि देहायबमोजिम मासिक निवृत्तिभरण पाउनेछ ।

जम्मा सेवा वर्ष X आखिरी खाइपाई आएको तलबको रकम

५०

^१ तर जुनसुकै परिस्थितिमा पनि खाइपाई आएको तलबको ५० प्रतिशतभन्दा कम निवृत्तिभरणको रकम हुनेछैन ।

(४) बहालवाला शिक्षक तथा कर्मचारीको तलब बृद्धि हुँदा तलबको शुरू अङ्कमा जति बृद्धि भएको छ त्यसको दुई तिहाई रकम समान पदका निवृत्त शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको निवृत्तिभरण रकममा पनि थप गरिनेछ ।

^१(५) उपनियम (१) अनुसार खडा गरिएको कोष सञ्चालन गर्नको लागि विश्वविद्यालयले उपदान तथा निवृत्तिभरण कोष नियमावली बनाउनेछ । यो नियमावलीको दोस्रो संशोधन भन्दा पहिले स्थायी हुने शिक्षक र कर्मचारीहरूको हकमा भने यस नियम अनुसार उपदान र निवृत्तिभरण कोषको सदस्य बन्न ऐच्छिक हुनेछ ।

५३ (क) उपदान र निवृत्तिभरण सम्बन्धी विशेष व्यवस्था :

(१) नियम ५३ मा जे कुरा लेखिएको भए तापनि उपदान निवृत्तिभरण सम्बन्धी विशेष व्यवस्था विश्वविद्यालय सभाबाट पारित भएको मिति भन्दा पछि नियुक्ति हुने शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई उपदान तथा निवृत्तिभरण दिने प्रयोजनको लागि विश्वविद्यालयले छुट्टै उपदान तथा निवृत्तिभरण कोष खडा गर्नेछ । त्यस्ता शिक्षक कर्मचारीहरूको मासिक तलबबाट दश प्रतिशतको दरले कटौती गरी सो रकममा उक्त रकम बराबर नै रकम विश्वविद्यालयबाट थप गरी हुन आउने कूल रकम सो कोषमा जम्मा गरिनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम मासिक तलबबाट कटौती गरिएको रकम, विश्वविद्यालयबाट थप गरिएको रकम र सो वापत पाकेको व्याज समेत परिच्छेद १० को नियम ६५ को खण्ड (ख) को उप खण्ड (२) को अवस्थामा बाहेक अन्य जुनसुकै प्रकारले विश्वविद्यालय सेवाबाट अलग हुँदाका बखत एकमुष्ट पाउने छ । तर परिच्छेद १० को नियम ६५ को खण्ड (ख) को उपखण्ड (२) बमोजिम भविष्यमा विश्वविद्यालय सेवाको निमित्त अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट हटाइएका वा बर्खास्त गरेका शिक्षक तथा कर्मचारीले उक्त कोषमा निजको तलबबाट कटौती गरिएको कुल रकम र सो वापत पाकेको व्याज मात्र एकमुष्ट लिन पाउनेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम खडा भएको उपदान तथा निवृत्तिभरण कोषमा जम्मा हुने रकमको व्यवस्थापन, संचालन, कोष कटौती गर्ने प्रक्रिया, उपदान तथा निवृत्तिभरण प्रयोजनको लागि कोष कटौती रकमको भुक्तानी तथा कोष सम्बन्धी अन्य व्यवस्था नियमावलीले व्यवस्था गरे बमोजिम हुनेछ ।

^१ तेस्रो संशोधनबाट थप

^२ पाँचौ संशोधनबाट थप

⇒ छैटौ संशोधनद्वारा संशोधित

(४) नियम ५३ (क) बमोजिम निवृत्तिभरण पाउने विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको हकमा नियम ५३ लागु हुनेछैन ।

परिच्छेद-८ आचरण

५४. समयपालन र नियमितता :

शिक्षक तथा कर्मचारी विश्वविद्यालयले तोकिदिएका समयमा नियमित रूपमा आफू कार्यरत निकायमा हाजिर हुनुपर्दछ र स्वीकृति नलिई कामबाट अनुपस्थित हुनुहुँदैन ।

५५. गोप्यता भङ्ग गर्न नहुने :

शिक्षक वा कर्मचारीले अख्तियारवालाको पूर्वस्वीकृतिबिना आफूले विश्वविद्यालयमा कर्तव्यपालन गर्दा प्राप्त गरेको अथवा आफूले लेखेको वा सङ्कलन गरेको कुनै कागजपत्र, वृत्तान्तलाई प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपबाट अनधिकृत अरू व्यक्ति, संघ, संस्था वा निकायलाई दिन वा सञ्चारका कुनै माध्यमद्वारा सूचित गर्नुहुँदैन ।

५६. अन्य स्थानमा काम गर्न नहुने :

शिक्षक वा कर्मचारीले कार्यकारी परिषद्बाट तोकिएको पदाधिकारी वा समितिको पूर्वस्वीकृतिबिना अन्यत्र कार्य गर्नु हुँदैन ।

५७. आफ्नो सेवा र पद अनुसारको आचरण गर्नुपर्ने :

शिक्षक तथा कर्मचारीले विश्वविद्यालयभित्र वा बाहिर आफ्नो बौद्धिक तथा प्राज्ञिक प्रतिष्ठा कायम रहने गरी आफ्नो इमान्दारिता र नैतिकता शुद्ध, उच्च र पवित्र राखी पद अनुकुलको आचरण पालन गर्नुपर्नेछ ।

५८. हानि नोक्सानी गर्न नहुने :

शिक्षक तथा कर्मचारीले विश्वविद्यालयको कुनै सम्पत्तिको हानि नोक्सानी गर्नुहुँदैन ।

५८. (क) दान, उपहार चन्दा माग्न नहुने :

शिक्षक तथा कर्मचारीले विश्वविद्यालयको काममा कुनै पनि प्रकारको असर पर्न सक्ने गरी रजिष्टारको पूर्वस्वीकृति बिना कसैबाट कुनै प्रकारको दान, उपहार, चन्दा आदि स्वीकार गर्न वा कुनै किसिमको आर्थिक सहायता उठाउने काममा भाग लिनु हुँदैन ।

५९. तोकिएको काम पूरा गर्नुपर्ने :

(१) शिक्षकहरूले तोकिएको कक्षा लिने, सुपरिवेक्षण गर्ने र अन्य प्राज्ञिक कार्य गर्नुपर्नेछ । यस्तै प्रकारले कर्मचारीहरूले तोकिए अनुसारको काम र कर्तव्य पालना गर्नु पर्नेछ ।

(२) विश्वविद्यालयका कुनै शिक्षक तथा कर्मचारीले कर्तव्य पालन नगरेमा, विश्वविद्यालय सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिको अधिकारीले दिएको आज्ञा पालन नगरेमा वा विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धित काममा लापरवाही वा ढिलासुस्ती गरेमा त्यस्ता शिक्षक तथा कर्मचारीलाई सम्बन्धित निकाय प्रमुखले कारण खोली चेतावनी दिन सक्नेछन् र सोको अभिलेख सम्बन्धित शिक्षक तथा कर्मचारीको व्यक्तिगत फाइलमा राखिनेछ ।

६०. राजनैतिक निर्वाचनमा उम्मेदवार बन्न नहुने :

(१) पोखरा विश्वविद्यालयका शिक्षक वा कर्मचारीले कुनै पनि राजनैतिक दलको तर्फबाट वा स्वतन्त्र रूपमा राजनैतिक निर्वाचनमा उम्मेदवार बन्न हुँदैन तर प्रचलित कानूनबमोजिम, बैठक, गोष्ठी, कार्यशाला, सम्मेलन, छलफलमा भाग लिई कुनै विचार व्यक्त गरी प्राज्ञिक स्वतन्त्रताको उपयोग गर्न यस नियमले बाधा पु-याएको मानिनेछैन ।

(२) कुनै शिक्षक वा कर्मचारीले स्थानीय वा राष्ट्रिय तहको राजनैतिक निर्वाचनमा उमेदवार बन्न तथा भाग लिन चाहेमा उमेदवारीको मनोनयन दाखिला गर्नुभन्दा कम्तीमा ५ दिनपूर्व नै विश्वविद्यालय सेवाबाट राजिनामा दिएको हुनपर्नेछ ।

• ६१. अनुशासन र मर्यादा :

(१) विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीहरू स्वयं अनुशासित एवं मर्यादित रहनुका साथै छात्र-छात्राहरूलाई पनि शिष्ट, अनुशासित, चरित्रवान् र मर्यादित बनाउन सदा प्रयत्नशील रहनु पर्नेछ ।

(२) विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीले विश्वविद्यालय सम्बन्धी काममा आफूभन्दा माथिको अधिकारीले दिएको आज्ञालाई शीघ्रताका साथ पुरा गर्नपर्नेछ ।

६२. सेवाप्रति निष्ठा र आदरः

(१) विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीले विश्वविद्यालयको सेवाप्रति आस्था, विश्वास र भरोसाको भावना राख्नुका साथै अध्यापन, अनुसन्धान, र सिर्जनात्मक क्रियाकलापलाई मुख्य लक्ष्य बनाई त्यसैमा संलग्न रहनपर्नेछ ।

●(२) विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूले आफूभन्दा माथिका सबै पदाधिकारी, शिक्षक तथा कर्मचारी प्रति उचित आदर देखाउन पर्नेछ र आफूभन्दा मनिका शिक्षक तथा कर्मचारीप्रति उचित व्यवहार गर्नुपर्नेछ ।

•६२ (क) विश्वविद्यालयको आलोचना र हडताल घेराउ गर्न प्रतिबन्ध :

(१) विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीले सार्वजनिक रुपमा विश्वविद्यालयको आलोचना गर्न नहने ।

(२) शिक्षक तथा कर्मचारीले विश्वविद्यालयको ऐन नियमावलीद्वारा निर्धारित उद्देश्य पूरा गर्न बाधा विरोध हुने गरी हडताल, कलम बन्द जस्ता कार्य गर्न तथा शारीरिक तथा मानसिक उत्पीडन हुने गरी दबाव दिने वा सो गर्ने गरी कसैलाई उक्साउन नहने ।

*६३. बह्विवाह, बालविवाह गर्न-गराउन नहने :

विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीले "मुलुकी ऐन बिहेवारीको महल" विपरीत हुने गरी बहुविवाह, बालविवाह गर्न-गराउनु हुँदैन ।

• ६४. बृहत्बृहदारथ :

विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीले आफूले बुझाउनुपर्ने नगदी जिन्सी, कागजातहरू तोकिएको म्यादभित्र बुझाउनेले बुझाउनुपर्ने र बुझ्नेले बभिलिन पर्नेछ ।

परिच्छेद-९

सम्भौता

६४ (क) विश्वविद्यालयका तर्फबाट कुनै पनि किसिमको सम्झौता गर्दा देहायको प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछ ।

•(१) विश्वविद्यालयलाई सम्पत्ति हस्तान्तरण गर्ने अथवा दीर्घकालीन असर हुने सम्झौता पोखरा विश्वविद्यालय सभाबाट स्वीकृति गराएर मात्र गर्न सकिनेछ ।

(२) अन्य प्राज्ञिक तथा पारस्परिक सहयोग सम्बन्धी सम्झौता कार्यकारी परिषद्को स्वीकृति लिएर रजिष्टारले गर्नेछ। सम्झौताको प्रकृति हेरी रजिष्टारले सम्झौता गर्ने अधिकारी तोक्न सक्नेछ।

- दोस्रो संशोधनद्वारा थप

- दोस्रो संशोधनद्वारा थप

* दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित

(३) सम्भौता सम्बन्धी विस्तृत नियमावली कार्यकारी परिषदले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-१०
सजायँ र पुनरावेदन

६५. **सजायँ** : उचित र पर्याप्त कारण भएमा शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई देहायबमोजिमको सजायँ गर्न सकिनेछ :-

(क) सामान्य सजायँ

(१) नसियत दिने ।

(२) बढीमा २ ग्रेड रोक्का गर्ने, बढीमा २ वर्षसम्म बढुवा रोक्का गर्ने र

(३) सञ्चयकोष बाहेकको तलबबाट रकम कट्टा गरी असूल गर्ने ।

(ख) विशेष सजायँ

(१) भविष्यमा विश्वविद्यालय सेवाका निमित्त अयोग्य नठहरिने गरी सेवाबाट हटाउने ।

(२) भविष्यमा विश्वविद्यालय सेवाका निमित्त अयोग्य ठहरिने गरी विश्वविद्यालय सेवाबाट बर्खास्त गर्ने ।

६६. **सामान्य सजायँ गर्ने आधारहरू** :

(क) काम सन्तोषजनक नभएमा ।

(ख) तोकिएको म्याद वा समयमा हाजिर भई आफ्नो जिम्मेवारी वहन नगरेमा वा जिम्मेवारी वहन गर्न इन्कार गरेमा ।

(ग) अनुशासनहीन काम गरेमा ।

(घ) आचरणसम्बन्धी नियम उल्लङ्घन गरेमा ।

(ङ) पूर्व स्वीकृति नलिई बराबर अनुपस्थित रहने गरेमा ।

(च) बुझ्-बुझ्छारथ नगरेमा ।

(छ) आफ्नो पदीय दायित्व इमान्दारिता र जिम्मेवारीपूर्वक पालना नगरी हेलचेक्र्याई गरेमा ।

(ज) जानीजानी लापरवाही गरी विश्वविद्यालयलाई कुनै हानि नोक्सानी पुऱ्याएमा ।

•(झ) लगातार तीन पटक चेतावनी पाएमा सामान्य सजायँ गर्न सकिनेछ ।

६७. **विशेष सजायँ गर्ने आधारहरू** :

(क) सुम्पिएको जिम्मेवारी योग्यता वा कार्यक्षमताको अभावको कारण वहन नगरेमा वा वहन गर्न नसकेमा ।

(ख) बारम्बार अनुशासनहीन काम गरेमा ।

(ग) भ्रष्टाचार गरेमा ।

(घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी कसुरमा अदालतमा साबित भई सजायँ पाएमा ।

(ङ) आचरण सम्बन्धी नियम पटकपटक उल्लङ्घन गरेमा ।

(च) बहुलाएमा वा मगज बिग्रिएमा ।

(छ) विना सूचना बिदा स्वीकृत नगराई तीन महिनाभन्दा बढी समय विश्वविद्यालयमा अनुपस्थित रहेमा ।

(ज) विश्वविद्यालयको गोपनीयता भङ्ग गरेमा

•(झ) नियम ६६ बमोजिम सजायँ एक पटक पाइसकेपछि पुनः दोहोरिएमा विशेष सजायँ गर्न सकिनेछ ।

६८. **सजायँसम्बन्धी कार्यविधि** :

(१) कुनै शिक्षक वा कर्मचारीलाई सजायँ गर्नुभन्दा अघि निजउपर कारवाही गर्न लागिएको कारण उल्लेख गरी निजलाई आफ्नो सफाई पेश गर्न पाउने अधिकारबाट बञ्चित गरिनेछैन । सजायँ दिने अधिकारीले सजाय दिइने व्यक्तिसँग आवश्यक तथ्य बुझ्न र स्पष्टीकरण माग्न सक्नेछ ।

(२) अभियोग लागेको शिक्षक वा कर्मचारीलाई सोधिएको स्पष्टीकरणको जवाफ प्रष्ट भएपछि सजाय दिने अधिकारीले आवश्यक जाँचबुझ गर्न गराउन सक्नेछ ।

(३) नियम ६८(१) र (२) बमोजिम कार्यविधि समाप्त भई निजले सजायँ पाउने देखिएमा निजलाई दिन लागिएको सजायँको सूचना दिइनेछ र प्रस्तावित सजायँ किन नगर्ने भन्नेबारे उचित म्याद दिई पुनः स्पष्टीकरण माग गरिनेछ ।

६९. निलम्बनमा राखी कारवाही गर्ने :

विश्वविद्यालयका शिक्षक वा कर्मचारीलाई सामान्य वा विशेष सजाय गर्न पूर्व जाँचबुझ समाप्त नहुँदासम्म सजाय दिने अधिकारीले निम्न अवस्थामा निलम्बनमा राखी कारवाही गर्न सक्नेछ :-

(क) निलम्बन नगरी आफ्नो पदको काम गर्न दिँदा भुट्टा सबुत प्रमाण सङ्कलन गर्न सक्ने वा आफ्नो विरुद्धको सबुद प्रमाण गायब गर्न सक्ने सम्भावना भएमा ।

(ख) निलम्बन नगरी पदको काम गर्न दिँदा विश्वविद्यालयको हानि नोक्सानी हुने सम्भावना देखिएमा ।

७०. निलम्बन राख्न सकिने अवधि :

विश्वविद्यालयका शिक्षक वा कर्मचारीलाई निलम्बन गर्दा साधारणतया चार महिना भन्दा बढी निलम्बनमा राखिनेछैन । सो अवधिभित्र सजाय दिने अधिकारीले कारवाहीको टुङ्गो लगाइसक्नु पर्नेछ । कुनै असाधारण अवस्था परी निलम्बनको अवधि चार महिनामा बढाउनुपरेमा शिक्षक तथा अधिकृत स्तर वा सोभन्दा माथिका कर्मचारीका हकमा कार्यकारी परिषद्ले र अधिकृत स्तरभन्दा तल्लो स्तरका कर्मचारीका हकमा रजिष्टार वा निकाय प्रमुखको सिफारिसमा उप-कुलपतिले अरू ३ महिनासम्म निलम्बनको अवधि बढाउन सक्नेछन् ।

७१. सफाईको सबुद बिना सेवाबाट हटाउन सकिने :

विश्वविद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीलाई निम्न अवस्थामा सफाईको मौका नदिई सेवाबाट हटाउन सकिनेछ :-

(क) नैतिक पतन देखिने फौजदारी कसुरमा अदालतबाट दोषी प्रमाणित भएमा ।

(ख) भारी पत्ता नलागी सम्पर्क स्थापित गर्न नसकिएका अवस्थामा ।

(ग) आशिक, करार वा अस्थायी सेवामा सेवारत शिक्षक वा कर्मचारीलाई तोकिएको समयवधि पूरा भई हटाउनुपरेमा ।

*७२. सजाय गर्ने अधिकार :

ऐन वा यस नियमावलीमा प्रष्ट लेखिएकोमा बाहेक सामान्यतः यस परिच्छेद बमोजिमको सामान्य सजाय गर्ने अधिकार सम्बन्धित निकाय प्रमुखलाई हुनेछ र विशेष सजाय गर्ने अधिकार शिक्षकका हकमा उपकुलपतिलाई र कर्मचारीका हकमा रजिष्टारमा हुनेछ ।

७३. सेवा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने :

यस परिच्छेदबमोजिम कुनै शिक्षक वा कर्मचारीलाई विशेष सजाय गरी सेवाबाट हटाउने वा बर्खास्त गर्ने निर्णय गर्नु अघि कारवाहीका सम्बन्धमा उठेका सम्पूर्ण कागजात सेवा आयोगमा पठाई सेवा आयोगबाट परामर्श लिनुपर्नेछ ।

७४. पुनरावेदन र पुनरावेदन सुन्ने अधिकारी :

कुनै शिक्षक वा कर्मचारीलाई आफूले पाएको सजायमा चित्त नबुझेमा निर्णयको जानकारी पाएको वा नक्कल सारी थाहा पाएको मितिले ३५ दिनभित्र आफूलाई चित्त नबुझेका कुरा समुल्लेख गरी सबुद प्रमाणसहित सजाय गर्ने अधिकारीमार्फत वा सिधै पोखरा विश्वविद्यालय पुनरावेदन समितिमा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-१०

विविध

७५. अधिकार प्रत्यायोजन :

अधिकार प्राप्त अधिकारीले यस नियमअन्तर्गत आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये आंशिक वा सम्पूर्ण अधिकार आफूमुनिका शिक्षक वा कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछन् ।

७६. नियमावलीको व्याख्या गर्ने अधिकार :

पोखरा विश्वविद्यालय ऐन २०५३ अन्तर्गत निर्मित नियमावलीको व्याख्या गर्ने अधिकार कार्यकारी परिषदलाई हुनेछ ।

७७. पूर्व स्वीकृतिविना सेवा छाड्न नपाइने :

विश्वविद्यालयमा कार्यरत शिक्षक वा कर्मचारीले विश्वविद्यालयको पूर्व स्वीकृतिविना सेवा छाड्न पाउनेछैन ।

७८. सुविद्या दिने :

(१) विश्वविद्यालयको हितलाई ध्यानमा राखी कुनै पदको दरबन्दी खारेज गर्ने निर्णय भई स्थायी शिक्षक वा कर्मचारी विश्वविद्यालय सेवाबाट हट्ने भएमा यथाशक्य विश्वविद्यालयको अन्य खाली रहेको उपयुक्त ठाउँमा पद मिलान गर्न प्रयास गरिनेछ ।

(२) नियम ७८(१) बमोजिम पद मिलान गर्न असम्भव भएमा त्यस्ता स्थायी शिक्षक वा कर्मचारीलाई प्रतिवर्ष सेवाबापत प्रतिमहिनाका दरले तलब दिनुपर्नेछ ।

७९. निरोगिताको प्रमाण-पत्र :

प्रत्येक शिक्षक तथा कर्मचारीले स्थायी नियुक्ति लिनुपूर्व स्वीकृत चिकित्सकसँग आफ्नोस्वास्थ्य परीक्षण गराई निरोगिताको प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।

८०. सेवासम्बन्धी विवरण अद्यावधिक राख्नुपर्ने :

(१) पोखरा विश्वविद्यालय केन्द्रीय कार्यालयमा विश्वविद्यालयका पदाधिकारी, शिक्षक र कर्मचारीको व्यक्तिगत-विवरण स्पष्ट खुलाई सेवा दर्ता किताब राख्नु पर्नेछ ।

(२) सेवा-दर्ता किताबमा पदाधिकारी, शिक्षक, कर्मचारीको नाम थर, वतन, जन्ममिति, शैक्षिक योग्यता, अनुभव, प्रकाशित कृतिहरूसमेत उल्लेख हुनु पर्नेछ ।

८१. सेवा वा काम गर्नुपर्ने समय :

(१) विश्वविद्यालयका कर्मचारीले विश्वविद्यालयको संगठन वा निकायमा काम वा सेवा गर्नुपर्ने समय सम्बन्धित निकायका प्रमुखले तोक्न सक्नेछन् तर आवश्यक परेका बेला तोकिएको सो समयभन्दा बढी समय काम वा सेवा गर्नु कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) तोकिएको समयभन्दा अतिरिक्त समय काम गर्ने शिक्षक वा कर्मचारीलाई कार्यकारी परिषद्ले समय-समयमा तोकेबमोजिम अतिरिक्त पारिश्रमिक दिइनेछ ।

८२. सेवा अवधिको गणना :

कुनै शिक्षक वा कर्मचारी पोखरा विश्वविद्यालयको करार वा अस्थायी सेवामा नियुक्ति पाई अविच्छिन्न रूपमा सेवारत रही पछि सेवा आयोगबाट स्थायी भएमा करार र अस्थायी सेवाको अवधि उपदान र निवृत्तिभरण प्रयोजनका लागि मात्र गणना गरिनेछ । तर २०६१ आषाढ मसान्तपछि विश्वविद्यालय सेवामा स्थायी हुने शिक्षक कर्मचारीको हकमा भने करार र अस्थायी सेवाको अवधि गणना गरिनेछैन ।

८३. विनियम निर्माण गर्ने अधिकार :

पोखरा विश्वविद्यालय ऐन र यस नियमावलीको अधीनमा रही नियमावलीले निर्देश गरेबमोजिम तथा आवश्यक देखिएका कुरामा कार्यकारी परिषद्ले विनियम बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

• ८४. विश्वविद्यालय खुल्ने र बन्द हुने समय :

विश्वविद्यालयले तोकिएको सार्वजनिक बिदाका दिनहरू तथा नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार कुनै आकस्मिक बिदा दिने निर्णय भएमा बाहेक बिहान १० बजेदेखि बेलुका ५ बजेसम्म विश्वविद्यालय खुल्ला रहनेछ । तर शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालनको निमित्त प्राज्ञिक परिषद्द्वारा तोकिएबमोजिम समय निर्धारण हुनेछ ।

• ८५. विश्वविद्यालयको छाप (सिल) :

विश्वविद्यालयको सिल रजिष्टारको कार्यालयमा रहनेछ र साधारणतया निम्नलिखित कागजपत्रहरूमा सिल लगाइनेछ ।

- (क) प्रमाण पत्रमा
- (ख) राष्ट्रिय वा अन्तराष्ट्रिय संस्था वा कुनै स्वदेशी वा विदेशी व्यक्ति वा संस्थासँग भएका सम्झौताहरूमा
- (ग) ठेक्का पट्टा सम्बन्धी सम्झौताहरूमा
- (घ) अन्य महत्वपूर्ण कागजपत्रहरूमा

⁺ ८६. बचाउ :

- (१) विश्वविद्यालयका पदाधिकारी, शिक्षक वा कर्मचारीले असल नियतपूर्वक गरेका वा गर्न खोजेका कुनै कामका सम्बन्धमा निज उपर कुनै मुद्दा चलाइने वा अन्य कुनै कारवाही गरिने छैन ।
- (२) यो नियमावली लागू हुनुपूर्व कार्यकारी परिषद्, उपकुलपति, रजिस्टार वा अन्य पदाधिकारीले शिक्षक तथा कर्मचारीका सम्बन्धमा भए गरेका सम्पूर्ण काम कारवाहीहरू यसै नियमावलीअन्तर्गत भएगरेको मानी बचाउ गरिनेछ ।

• दोस्रो संशोधनद्वारा थप

⁺ मौजुदा नियम ८३ र ८५ लाई एकीकृत पारिएको ।